1870. II. évfolyam. **183. szám.** Kedd, szeptember 20.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csathy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Németország jövője.

=). Germania népének kiábrándulási zord napja közelg.

A német nép, melynek fiát egy nagy eszme lelkesité a zsarnok támadó elleni csatára, remegve tekint sötét jövője elé.

Azt hitte e szegény nép, hogy a franczia caesarismus romjain a német szabadegység erős kővára fog fölemelkedni!

Már egy negyed millió német harczos lett harczképtelenné, kik részint közös sirukban várják a szellem föltámadásának nagy óráját, részint mint béna koldusok esengenek az irgalom fillérei után.

Hogy mi rutul kijátszá a porosz kabinet a német népet, mely királyának jól palástolt érdekében, pénzével, vérével áldozott, az mindinkább kezd világossá válni.

Nem elég, hogy már eddig is özönnel ontatá Vilmos a vért, nem elég hogy most, midőn már zsarnok kollegájának „Hudson Love“-jává lett, a békói alól fölszabadult franczia nemzet ellen a szabadság elnyomására vezeti elámitott népének fiait, hogyha kell — még ugyanannyi német harczost áldozzon föl Páris falai alatt hiu terveinek, mint amennyi Mars-latournál, Wörthnél, Sedannál sat. vérmezőkön elesett. Mindez nem elég!

Még azt sem tudja Vilmos király, mily fordulatot vehet „isten segélyével“ a jelen hadjárat, s már is kezdi az utat egyengetni a német császári koronához!

Ugy látszik Bismarck előre látó esze minden eshetőséggel számot vetett, midőn azt sem várja be, hogy a háboru elmuljék és akkor nyomhassa Vilmos fejébe a német császári föveget.

Nem mutat e sietség egyébre mint arra, hogy Bismarck még sem bizik teljesen a német fegyver véggyőzedelmében s tart ama következményektől, melyek beállhatnának, ha netalán Páris falai alatt kudarczot vallanának, és szükségét látja, hogy a német államszervezet rendeztessék s ezáltal eleje vetessék minden önkormányzati törekvésnek, melyről a német nép álmodozik. Delbrück ügyér Bismarck megbizásából már nagyban is mozgatta a fát a drezdai udvarnál. Mily eredménynyel: még az most a statustitkok közé tartozik. Megeshetik azonban, hogy még vége sem lesz a hadjáratnak, midőn a german caesarizmus Berlinben ki lesz kiáltva s akkor — jó éjszakát német szabad egység!

A német nép előtt még sötét jövő áll a császárság kikiáltása után.

Ki tudja, meddig kell még azután a szolgaság rablánczát csörgetnie, mig eljő Messiása, ki őt a szolgaságnak házából egy vértenger apályán átvezesse.

Mi hiszszük, hogy eljő ez az idő. Mentül nagyobb mérvben lesz elnyomva a német nép, annál inkább fejlődik benne a szent szabadság iránti vágy.

Nagy szerencsétlensége Németországnak, hogy ámbár doktorai, tudósai, professorai gomba számra nőnek, nincsenek publicistái, kik a nép érdekeit fölkarolnák, s a socialdemocrata párt élén sem állanak oly férfiak, kik nagyobb mérvü erkölcsi akadályokat vethetnének a caesarismus miasmáinak terjedése elé.

Németország — és köztársaság, még mai napság nevetséges fogalom.

A köztársasági nagy eszmék csak majd a császárság burjánai közül emelkedhetnek ki idő mulva. De mikor? Ez a kérdés! Oly kérdés, mely nemcsak a német népet, de a szomszéd államokat is közelebbről érdekli.

A porosz császárság — vagy ha ugy tetszik, hangzatosság kedveért — német császárság, a kezdeményezéskor nem fektetett le kielégitő biztositékot arra nézve, hogy fő igyekezetét a belbéke s a nép jóléte és boldogságára forditandja. Lesz tehát egy nagy katonai egyeduralom. Katonai egyeduralom hóditásvágy nélkül nem képzelhető.

Ha Poroszország császára sokáig tétlenségben hevertetné katonáit, csupa unalomból elmélkedni találnának, az elmélkedő katona pedig a tyrannismusnak legnagyobb ellenségévé válhatik.

A hadsereget el kell altatni a hóditási dicsőség mámorában. Foglalkoztatni kell!

Ugyde e foglalkoztatás sok költséggel jár, mi területnagyobbitás nélkül drága mulatság.

Bismarcknak majd csak sikerül talán a jámbor német szövetséget ismét luddá tenni azzal a nyomós érvvel, hogy a német egység végkifejlődésének még nagy akadály áll utjában, még vagy 8 milliónyi német ajku népet kell beolvasztani a porosz császárságba, s azt a területet kell előbb meghóditani, melyen ezek laknak.

Mit gondolnak olvasóink: nem egyenetlen lenne-e az erő akkor, ha a porosz császár Ausztria ellen inditaná hadait?

És ez esetben hol találhat kielégitő szövetséget?

Az orosznál talán?

Igen, de csak a keleti kérdésnek muszka részre való előnyös megoldása árán.

Elől viz, hátul tüz!

Vagy föl kellene áldozni Ausztriának — vagyis Osztrák-Magyarországnak keleti érdekeit, melyek reá szinte életkérdés jelentőségüek, vagy saját magára hagyatva kellene az élethalál kétségbeesett harczát vívnia.

Ha ily eshetőségre gondolunk — mitől isten óvja hazánkat — át kell látnunk, mily hazárd-játék volt mind Ausztriára, mind Magyarországra az a házassági szoros kapocs, mely Ausztriát és Magyarországot Osztrák-Magyarországgá, közös államma tette.

Annyival hazárdabb volt pedig ez egybekelés, mert a házban a gyöngébb elem a papucskormány uralkodik — Ausztria asszony. Ez egybekeléssel a közös ügyes kormány alatt a hagyományos politikára legott keresztet kellett volna vetni, s oda müködni, hogy a kormányzat sulypontja ne többé Bécs, hanem Buda-Pest legyen. Osztrák-Magyarországnak mind erkölcsi mind fizikai sulypontja csakis Buda-Pest lehet. Ezt kivánja a kettős államnak topográfiai helyzete is, hogy centruma Buda-Pest legyen, ezt ama körülmény, hogy e polyglott iker-államnak népességi létszámában a magyar a legtöbb.

Nem tudjuk mi rejlik a jövőnek sötét méhében, de azt tudjuk, hogy Osztrák-Magyarország érdekei sokkal bonyolultabbak, hogysem Európában egy természetes, kielégitő szövetségesre is számithatna a vész óráiban, anélkül hogy egyik vagy másik lényeges érdekét föl ne kellene áldoznia.

Mi ebből a tanulság?

Az, hogy miután Osztrák-Magyarország külsegélyre alig számithat nagyfontosságu érdekei egyikének vagy másikának veszélyeztetése nélkül, minden törekvését a bel-erő kifejlesztésére kell forditania.

És tett-e még a közösügyes kormány erélyes lépéseket e tekintetben?

Van-e a jelenkor kivánalmainak megfelelő szervezetü honvédsége? Oly honvédsége, mely az ellenséggel egyenlő erővel s fegyverzettel küzdhessen, ha a vész órái ütöttek?

És ha e kérdésre igennel lehet válaszolni: akkor Osztrák-Magyarországnak ügye tetemesen javult, de még ekkor is hiányzik valami mindaddig, mig a közös birodalom központja nem Buda-Pest!

Ez Osztrák-Magyarország erejét sokkal jobban hatványozná, mint amaz egyenetlenség és féltékenység, mely a közös hadsereg és honvédség közt mai napig mutatkozik, a helyett hogy most, midőn Europa ege mindenfelől be van borulva, vállvetve oda müködnének, hogy bármi vész fenyegesse a birodalmat, azt készületlenül vagy ide-oda kapkodásban ne találja.

Vélekedésünk szerint a birodalmat a porosz katonai egység megalakulása után sokkal nagyobb zivatar fenyegetheti, mint még Oroszország felől is.

Egyetlen egy államnak sincs nagyobb oka félni a porosz katonai kolosz gyarapodásától, mint épen Osztrák-Magyarországnak; ahonnan Németország mikép megalakulása közvetlen befolyást gyakorol Osztrák-Magyarország jövőjére is.

A porosz caesarismusnak alapkövi sem forgathatná föl inkább, mint a franczia diadal, mely azonban akkor lenne legbizonyosabb, ha a Vilmos serege egy europai coalitio által a franczia területről kiveretnék.

Ha ez nem történik: a béke olajága után még sokáig hiába tekintünk a jövő távolába, mert ebben az esetben a jelen hadjárat a porosz caesarismus által I-ső számot nyer, miután még több is következik utána, — a német nép pedig megannyi katonai vivmányok után is még ki tudja, meddig várakozhatik, mig jövőjének létkörén a valódi szabadság nemtője föltünik, hogy a nép meggörbedt nyakáról a caesarismus sulyos jármát lerázza?

— **Kussuth Lajosnak,** az ó-kanizsai kerületben megválasztása folytán leendő hazajövetéről tegnapi lapunkban kifejeztük kételyünket. A „Hon“ tegnapi esti kiadása közli Kossuthnak Turinban szept. 7-én kelt levelét, melyben, a választást megelőzőleg, nyilatkozik, hogy ő csak mint függetlenségért küzdő, vagy az osztrák kapocsból kibontakozott Magyarország szabad polgára jöhet haza, de oly fejedelmek, ki egyszersmind osztrák császár is, alattvalójává semmi feltét alatt nem szegődik. Igy folytatja végül levelét: Bár korom nem enged kilátást arra, hogy még sok éveken át viselendem az élet terhét, reménylem még is, hogy még viszontlátandom szeretett hazámat, melyből oly régóta számüzve vagyok; de ha e reményem teljesül, annyi bizonyos, hogy Magyarország nem lészen akkor siami ikerségben az osztrák birodalommal, hanem vagy független lesz, vagy talpon lesz, hogy azzá legyen, mikor én szent földére lépek. Vagy igy, — vagy soha.

Bécs, sept. 19. Az alkotmányhü képviselők clubja az elnök választását a cseh képviselők belépéseig határozta halasztani. Potocki állitólag támogatja e tervet, mig Petrino s Taaffe ellenzik.

Bécs, szept. 19. A cseh felirati küldöttség elutazott, a nélkül, hogy a foederalistákkal értekeztek volna. — A császár hangsulyozta a fogadtatáson, hogy ragaszkodik az alkotmányhoz és azon kivánatát fejezte ki, hogy a csehtartomány gyülés minél előbb tejesitse a birodalmi tanácsi választásokat.

— **A felixdorfi lőpor-raktár.** Bécs-Ujhely mellett csütörtökön este 9 órakor felrobbant. A robbanás következtében a légnyomás oly nagy volt, hogy Bécs-Ujhelyben a képek leestek a falakról és számtalan ablaktábla zuzatott be. Tiz percz mulva már elterjed a hire, hogy a Sonnleitner-féle lőpor malom száritó kamrájában felhalmozott 70mázsa lőpor eddig ki nem deritett okokból felrobbant. Emberélet nem veszett el, mert késő este volt s igy a munkások már mind eltávoztak A pusztitás roppant nagy. Az épületnek semmi nyoma, egyes falrészeket a légnyomás több száz lépésre dobott el; a 15-por-malmot környező kertekben a legerősebb fák el törettek. A Muhr-féle fonódában Felixdorfban 300 ablak-tábla tört össze. Gonosz szándékot gyanitanak a dologban. A mult évben ugyanazon vállalatnál a lőpormalom röpült légbe s s akkor több emberélet is veszett el.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, szept. 20.

=). Bár a porosz előnyomuló hadseregek felől az adatok igen hiányosak, mégis átalában hat főutat lehet felvenni, a melyeken a porosz hadtestek Páris felé tartanak. De ezen hat főuton kivül, vannak még több, más, általok használt utak is, de a sereg tömbe leginkább a főutakon mozog előre.

A szász koronaherczeg Reimsból nyomult előre, és ez a sereg a következő három főirányban haladt: A jobbszárny Reimsból Laonon, Chaunyn, Compiegnen, Senlisen, Pontoison át St.-Denis felé. A centrum Reimsból Fismesen, Soissonon, Villers-Cotterettesen, Crespyn, Dammartinon és Gonesseon át St.-Denis felé. A balszárny Chalonson, Chateau-Thyerrin át Páris keleti erődítései felé. Mindenesetre a centrum és a balszárny fogják Soisson várát ostromzár alá venni.

A porosz koronaherczeg hadserege is három főuton nyomul Páris felé; a jobbszárny Chalonstól Les Etoyesen, Montmirailon, La Ferté Gaucher-on, Coulommieren, Fontenayn, Tournaun át Noisy-le Grand és Creteil felé a Szajna mellett; (s ez a rész most Charenton vára mellett áll); a centrum Vitry-le Francaisból indult ki, s Sommesoun, Sezanon, Provinson, Nargyson át Brinuy és Villeneuve St.-Georges felé haladt, s most a Szajnát ezen a helyen, aztán Melunnél, Ablonnál és Juvisynél igyekszik átlépni. Végre a balszárny Joinvillen és Briennen át haladt Troyes, Arcis és Nugent felé. Azon hadoszlop a Szajnán valószinüleg Melunnél és Fontainebleaunál fog átkelni.

A porosz koronaherczeg hadserege feladata tehát, az látszik lenni, hogy dél felől egy kanyarodással nyomul Páris felé, s itt annak leggyengébb erődítései ellen intézend támadást. E részen sok erősitésen csak most épitkeznek, s ez az oka annak, hogy franczia részről a Szajnán való átkelést minden módon igyekszenek megakadályozni. Azonban a poroszoknak már sikerült Athis és Monsnál 56 ágyut átszállitani.

A szász koronaherczeg hadserege pedig éjszakról St-Denis felől fogja az ostromot kezdeni s egész Neuilly sur Marneig blocirozni.

A két hadsereg összeköttetése a lovasság által igen könnyen eszközölhető lesz, s erre nézve a két hadseregnek roppant lovas tömegek állanak rendelkezésére.

A porosz király főhadiszállása — Podbyelsky jelentése szerint 15-én Meauxban volt, a mi alig lehet valószinü, mert ezen a napon a porosz seregek előcsapatai még alig haladtak tul ezen városon. Igy a sürgöny csak a franczia ámitására lehetett számitva.

Ha a franczia hadtestek Páris alá megérkeztek, az lesz a főkérdés, hogy mi módon fogják a város ellen a támadást intézni. Ennek, mint minden más erősségnél, négy módja van: 1. Egészen elzárják a várost, a mint ez a déli és északi homlokzaton már meg is történt. Ekkor aztán attól függ az eredmény hogy meddig birja két millió ember az éhséget és más nélkülözéseket kiállani. 2. Bombázzák a várost, erre azonban a legnehezebb ostromágyukat kellene Páris alá szállitani. 3. Valami csel, vagy roham által elfoglalnak egy erődöt, s igy megszakitják a többi erődök közt a közlekedést s onnan lövöldözik a várost. 4. Egyik vagy másik erődöt szabályszerü ostromzár alá vesznek.

Bármelyik módját válaszszák is az ostromnak; Páris aligha tarthatja magát tovább 3—4 hétnél, s leginkább az éhség fogja a város lakóit megadásra kényszeriteni. —

Páris, szept. 18, Az akademia elhatározta, hogy az emlékek, könyvárak és muzeumok esetőleges bombáztatásával szemben a világ összes akadémiához tiltakozást fog küldeni.

Páris, szept. 18. Favre miniszternek f. hó 17-ről kelt körirata az alkotmányozó gyülés egybehivására vonatkozó határozat fontosságát emeli ki, és a kormány politikáját a következőkben resumálja: Midőn a veszteljes feladatot átvettük, csupán egy gondolatunk volt, és pedig: becsületünket megmenteni és a nemzetnek, a tőle származó kormányhatalmat visszaadni. Reméljük, hogy az államférfiak vonakodni fognak az istentelen háborut, melyben már több pusztult el 200,000 embernél, tovább folytatni.

Azt mondják, a kormány nem bir szabályszerü meghatalmazással. Mi ezt elismerjük, s ennélfogva egybehivjuk a nemzeti gyülekezetet, melynek itélete alá vetjük magunkat. Franczia ország fel akar hagyni a háboru folytatásával, azonban a baleseteket eleibe helyezi a megbecstelenitésnek. Nem igaz, hogy az ország kivánta a háborut. Az 1869-ki választások jelszava volt: béke, mit a plebiscitum ki is mondott. Senki sem állithatja, hogy Franczia ország szabadon megkérdeztetve, viselte volna a háborut Poroszország ellen. Mindenesetre mi is felelősek vagyunk, mert eltürtünk egy oly kormányt, mely bennünket romlásba vezetett. Mi elismerjük azon kötelességet, hogy az által okozott helytelenségeket nekünk kell jóvá tennünk; ha azonban Poroszország visszaél szerencsétlenségünkkel, hogy bennünket elnyomjon, mi kétségbeesetten fogunk ellenszegülni, és akkor világossá van téve, hogy Poroszország meg akarja semmisiteni ezen nemzetet; ha a kérdés igy állittatik fel, minden franczia megteendi a maga kötelességét.

Páris, szept. 17. Egy abloni sürgöny jelenti: Az ellenség a villeneuvei hid felé nyomul előre. Egy más sürgöny Provinsből, f. hó 16-ról jelenti: Albert koronaherczeg tegnap tábori karával 2000 lovassal és egy üteggel ide érkezett, reggel tovább ment Mangins felé, hol 18 franczia parasztöltözet requiráltatott, kétségkivül kémek számára. Sancy, Coursacon, Courchamps és más helységek a requisitők által tönkre jutottak.

Római hadjárat.

Debreczen, szept. 20.

Florencz, sept 17.* A „Gazetta Officialle“ következő sürgönyt tesz közzé Monterotondoból f. hó 17-éről:

Ma délben a porosz követ, Armin báró jelent meg az olasz főhadiszálláson, Cadorna táborneknak személyes szolgálatait felajánlandó és a tábornok intentióinak megtudása végett. Kinyilatkoztatá, hogy a katonai elem uralkodik a helyzeten Rómában és hogy ellenállás ennek folytán elkerülhetlen. Cadorna azt válaszolá, hogy ő maga részéről a legnagyobb türelmet és minden lehető tekintetet tanusitott; de nem titkolhatja, hogy a parlamentairnak adott, kevéssé kielégitő válaszszal szemben tovább nem késhetik az idegen csapatok elbizakodottságának véget vetni, melyek, a városnak és a pápa akaratának uraivá feltolják magukat. Armin báró 24 órai időt kért, hogy ez alatt uj lépéseket kisértsen meg a pápánál. Cadorna beleegyezett és megigérte, hogy ezen idő alatt semmi döntő miveletet nem fog kezdeni.

Armin báró holnap visszatér a táborba. A csapatok folytatják Róma körüli mozdulalataikat.

Debreczen, szept. 20.

(=) Mikorára e sorok napvilágot látnak, Viktor Emanuelnek diadalmas hadai a Capitolium magaslatán fogják hirdetni az olasz egység ideájának végrevalahára valósultát.

Róma azzá lesz, a mi már elvben régen volt, a nagy olasz összállam fővárosává.

És ezzel a római pápa világi uralmának is vége.

Ne állapodjunk meg e rég bizonyosnak hitt katasztrófánál.

Tekintsük jelentőségét végelemzésében, a magyar kath. egyház szempontjából.

Mindazon fegyelmi szabályok, melyekkel

TÁRCZA.

A tuilleriák legujabb titkai.

Regényes történet két kötetben.

Irta

CHATTERTON WILLIAM.

XLV.

A röpiratszerző.

(Folytatás.)

A Tuilleriák közelében egy igen elegáns szobában lakott egy ur, ki Napoleon császárral a legbensőbb barátságban állott. Az olvasó meg fog bocsátani, ha kissé hátrafelé megyünk, de meg igérjük, hogy e fejezet végén ismét ott leszünk, a honnan megindultunk. E szoba lakója egy öreges ur, középtermettel, mosolygó, egészen beretvált arczczal, s épen ugy néz ki, mint a minőnek egy udvaronczot képzelni szoktunk. Ez Lagueronniere vicomte, a császár jobb keze, ha irni akar.

Ki emlékszik a „Kladdradats“ kitünő képeire, a melyekben a császárt Zwickauer par excellence „Ő“-nek nevezi. Három arczkép ez, névjegyalakban: az első képen vicomte Laguerroniere van ezen aláirással „ő azt irja, a mit „Ő“ akar; a másikon Napoleon herczeg azon aláirással „ő azt beszéli a mit „Ő“ akar“, a harmadikon maga a császár „ő azt teszi a mit ő maga akar.“

És valóban ugyis volt, csakhogy a herczeg tulment feladatán, mert olyanokat is beszélt, a mit ő egyátalában nem akart.

Legnehezebb állása a vicomtenak volt, mielőtt a „France“ szerkesztését átvette. Naponkint több órát kellett neki a császár közelében eltölteni, s ujdonságokat elbeszélni. De honnan vegyen ilyeneket? Carlier, Maupes, és későbben Pietri féltékenyek voltak befolyására, és semmit sem tudattak vele, sem ők, sem ügynökeik. Végre nyiltan megmondta a császárnak, hogy ha ujdonságot akar tőle hallani, adjon neki eszközt kezébe, hogy azokat megszerezhesse. Fizetésére a mit kap, maga magának szüksége van.

— Fouche évenkint 20, Metternich herczeg 30 milliót kapott titkos kiadásokra, mondá Laguerroniere. Annyi pénzért aztán lehetett valamit tenni, de a rendőrségnek nem szabadna dolgaimba bele ártani magát.

— Majd beszélek Foulddal e felől, mondá a császár kevés szünet mulva.

Nehány nap mulva a Vicomtenak a szükséges tőkék rendelkezése alá adattak; nehány millio volt az, nem annyi ugyan, mint a mennyit Fouché vagy Metternich kapott, de még is elég arra nézve, hogy abból a Vicomte ur a maga részére is félre tehessen valamit.

Laguerronierre igen sok élettapasztalattal, és lélektani ismerettel birt. Tudta jól, hogy ügynökeit nem szabad egyenlően dijazni. Az egyiket a pénz szorgalmassá másikat tunyává tette. Épen azon eset állott be Londonban, alkalmazott két főügynökénél. Igy Mr. Moeznak, ki mint detectiv rendőr némely vállalatnál 100, 200 fontott keresett, nem lehetett egy-egy levelét egy louidorral honorálni, mig ha Engländer Zsigmondnak vagy bécsi, berlini, pesti ügynökeinek sok pénzt adott volna, ezek eltunyultak és őt hazudozással tartották volna.

Azon kémrendszer, melyet Persigny, Pietri és Laguerroniere szerveztek, a lehető leghiányosabb és tökéletlenebb volt. Ezen urak főügynökei az emigransok demoralisalt tagjai voltak, kik eladták magokat a franczia kormánynak, és annyira ismerték őket, hogy a hol megjelentek, ott mindedki elhallgatott. Tehát olyan embereket kellett megvesztegetni, kiket csak a legvégsőbb szükség vihetett arra, hogy magokat eladják.

Már emlitettük, hogy a kormányok fő felügyeletöket az emigransokra forditották. Ezek minden értelemben oly erkölcsi testületek voltak, melyek ellen nehezen lehetett valamit kivinni, sokkal nehezebben, mint a kormányirodák már anélkül is demoralisalt szolgáinál.

Hogy miniszterekre is lehet megvesztegetni, az már ismeretes dolog, ugy hogy arra nézve példát idézni nem szükséges. Polgáriasodott államokban ugyan nem jön annyira nyilvánosságra, hogy a minisztert megvesztegették, mint Törökországban, és meg a megvesztegetés is finomabb alakban történik, de az eredmény ugyanaz.

30 év óta folytonosan igyekeztek Mazzinit megnyerni, ugyanezt tették később Garibaldival, Kossuthtal, Ledru Rollinnel, Iwan Golowinnal, Arnold Ruge-al, Herczen Sándorral, Pyat Felixel, Charra-val, Hugo Victorral, Saldenhaval, Esparteroval és még sok mással, a nélkül hogy az sikerült volna. Es embereknél azonban a legdrágább kincs a becsület és a hazafiui érzelem, mint azajánlatot tett, azok egyike sem utasitotta azt vissza, hanem jelentést tettek főnökeiknél, s ezektől azon megbizatást nyerték, hogy csapjanak át az ellenség táborába, hogy onnan értesitéseket nyerjenek. Ezek a következők voltak, franczia részről St. de T—r., olasz részről Cr—i., magyar részről K—y., s ezek 1855-től 1860-ig Laguerronierrel folytonosan levelesésben állottak. E levelezés ugyan nem közvetlenül folytatódott, hanem a vicomte arra kirendelt ügynökei által.

Természetes, hogy azon három férfinak, ha az ellenség bizalmát megakarták nyerni, gyakran, sőt igen gyakran valódi tényekről kelle tudósitásokat adni, de azon tudósitások a pártra nézve soha nem voltak veszélyesek; igy egy olyan czikk másolata, melyet az emigratió egyik vagy másik főnöke valamely hirlapba fogna kinyomatni, vagy egy beszéd, melyet valami meetingen akart tartani, s a melyek meg is jelentek, vagy megis tartattak, s néha egyes részeket magán levelekből is közlöttek. Miután az emigratio főnökei tudták, hogy azon levelek a vicomte cabinetjébe fognak vándoroltatni, már előre ugy fogalmazták azokat, hogy azt a császár és titkos irnoka is elolvashatták.

A krimi háboru után a keleti kérdés még folytonosan függőben maradt, s miután a császár tudta, hogy a török ügyek felől a lengyelek és magyarok adhatnak legjobb értesitéseket, nevezetesen az olyanok, kik hosszabb ideig éltek Stambulban, s török államférfiakkal voltak ismeretségben, a londoni titkos ügynök leginkább a lengyelekhez és magyarokhoz fordult. (Folyt. köv.)

az általános kath. egyház világ szerte elárasztatott papjait illetőleg, a középkorban hozattak, hogy annál szilárdabb kapocscsal füzvén őket a római székhez, világi hatalmának támogatására egy soldatesca-hadat képezzenek.

Tehát tisztán politikai szinezetüek azok.

Ilyenek a coelibátus, a hierarchia tulzott kiváltságai, a tanügy monopolizálása, az egyházi vagyon aránytalan szétosztása a fő- és alrendü clerus között, vagy ez utóbbinak teljes kizárása annak élvezetéből, a világi hivek teljes kiküszöbölése az alaki dolgok kezelésének világi s küléleti természettel biró jogköréből, a kémrendszer, stb.

Ez intézmények, mint okozatok létrejöttének, sok századon önállásának oka, a pápa világi hatalma megszünvén, meg kell azoknak is semmisülniök.

Ugy tudjuk, hogy októberre van egybehiva a magyar kath. egyház autonomiáját szervező congressus.

Reméljük, s el is várjuk a világi, valamint a szabadelvü papi képviselőktől is, hogy a föntebbi előnyös fejleményeket számba veszik, s szent tiszteletben tartva egyházuk s vallásuk alaptényeit, hathatósan fogják nyilvánítani ohajtásukat, miszerint az egyetemes, valamint a nemzeti és tartományi zsinatok, melyek első sorban, s talán csakis egyedül illetékesek, vegyék elő a föntebb jelzett intézményeket, s a kor szelleme szerint idomitsák s változtassák azokat.

Ujdonságok.

* **A gabnacsarnok ügyében** mult szombaton a kereskedelmi és iparkamrában megtartatott az általunk is emlitve volt értekezlet. Ez értekezlet a kamara külön osztályaiból egy bizottmányt alakitott, mely a már ez ügyre vonatkozó meglevő adatokat felülvizsgálja, kiegészitse s magát a lakosság érdekelt osztályaival s a városi hatósággal összeköttetésbe tegye, s ezekkel közösen oda érlelje ez ügyet, hogy az minél előbb ténylegesittethessék. A bizottmány tagjai a következők: Molnár György, Komlóssy Imre, Sesztina Lajos, Szepessy Gusztáv, Nemess Gábor, Berger Henrik, Áron Manó, Novelly Ede, Berghoffer I., Király Ferencz. Szóba hozatott az is, hogy mielőtt az állandó díszes helyiségről gondoskodni lehetne, mi mindenesetre hosszabb időt veend igénybe, kerestessék meg a városi hatóság azon helyiségek átengedése iránt, melyek a főőrhely megszüntetésével most üresen állanak.

* **József főherczeg**, a mint biztos forrásból értesittettünk a debreczeni honvédszázlóalj megszemlélésére f. hó 28-án érkezik városunkba. A főherczeget, már csak atyja emlékénél fogva is a legkegyeletesebb érzelmek kötik a magyar hazához, s őt ugy e kegyeletes érzetből, mint a magyar honvédség főparancsnokának nagy horderővel biró jelentőségéből kifolyólag a legszivélyesebben fogjuk üdvözölni körünkben.

* **A honvédgyakorlatok** tehát nem itten tartatnak meg, hanem Szatmáron, s oda a debreczeni honvéd-huszár zászlóalj fog innen elmenni, a gyalogok maradnak, s itt fogják a gyakorlatokat megtartani. A nyiregyházi honvéd dandár-gyakorlatok is elmaradtak, s azok Sátoralja-Ujhelyben tartatnak meg.

* **Az északkeleti vasut** debreczen-szathmári már elkészült részének rendőri bejárása ma veendi kezdetét. A vasutigazgatóságot Iványa Imre, s Debreczen város hatóságát pedig Simonffy Imre főkapitány és Harsányi Gábor tanácsnok képviselik. Igy már van reményünk ahoz, hogy az ünnepélyes megnyitás legközelebb be fog következni.

* **Az ujonan alakult congressusi izr. hitközség**, és a **másik** község között már elkezdődtek a surlódások, ugy hogy rendőri közbenlépésre volt szükség. A haladó pártiak higadt miveltsége is azt engedi remélenünk, hogy a surlódások csirájukban elfognak fojtatni, s nem öltenek nagyobb mérveket.

* **A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministerium rendelete.** A házalási rendszabályok elleni kihágások megvizsgálására nézve addig is, mig a házalási ügy a magyar törvényhozás által véglegesen elintéztetnék, a magy. kir. pénzügyminister urral egyértőleg, abban történt megállapodás, hogy jövőben a pénzügyi hatóságok csak is a házalási szabályok ellen felmerülhető azon kihágások tárgyalásába bocsájtkozzanak, melyek egyszersmind jövedéki áthágást tartalmaznak. — Minden egyéb házalási rendszabályok ellen felmerülhető más nemü, és jövedéki kihágást nem tartalmazó büntetésre méltó cselekvények megfenyitése pedig iparügyek ellátására hivatolt közigazgatási hatóságok által intéztessék el. — Miről a törvényhatóságot tudomás, ahoz alkalmazkodás és megfelelő további intézkedés, illetőleg közhirrététel végett azon hozzáadással értesitem, hogy ugyan erről maga utján a magy. kir. pénzügyi hatóságok is értesittettek. — Pesten, 1870. jul. hó 17. a minister helyett az államtitkár Fest Imre, m. k.

* **Közegeszségi orvosi jelentés 1870. év augusztus haváról.** Az időjárás augusztus hóban nedves és hüvös volt, az esőhullás több napokon egymás után tartván, kihütötte a levegőt, s a nyári hónap tavaszi szint öltött maga — eső esett 17 nap 70. 90. párisi vonal csapadékkal, 5 izben villámlás és dörgéssel, egy izben jéggel vegyült eső volt, — a hévmérő legmagasabban állott 2-án délben X. 25 2 R. mutatott, azután naponta lejjebb szállott, ugy hogy 29-én reggel + 8 R. volt a hévmérséklet. —A légsuly mérő 327—13 és 332—42 párisi vonal közt változott. — Uralkodó szelek a hó első felében északnyugoti, a másodikban délnyugotiak voltak. — A közegészségi állapot kevésbé volt megtámadva, mint az előbbi hónapban, a hurutos bántalom, mely különösen az emésztési szerveket támadta meg, leginkább a kisdedeknél mutatkozott, bélhurut formában. — Az epécsorvák és váltólázak elszórva mutatkoztak.

A közkórházi betegforgalom következő volt:

Átjött jul. hóról finem. 18, nőnem.	9=27	109
Felvétetett aug. hóról f. n., 60 n. n.	26=86	
Elbocsáttatott aug. hób. f. n. 50, n. n.	15=65	75
Meghalt aug. hóban f. n. 5, n. n.	5=10	
Maradt szept. hóra, f. n. 20, n. n.	14==34.	

Halálozás. Meghaltak ide nem számitva a katona kórházat finem 49, nőnem 63, összesen 122.

Népesedés született, be nem számitva az izraelita ujszülötteket, finemü 81, nőnemü 56, összesen 137.

Házasságra lépett 23 pár. Öngyilkossági eset egy fordult elő, egy nő gyufáról lekapart foszforral mérgezte meg magát.

Debreczen, szept. 14. 1870.

Tegze Imre m. k.,
tiszti főorvos.

* **Házi hangverseny.** A debreczoni dalegylet alapszabályai szerint e folyó hó 23-án, azaz pénteken este a zenede énektermében házi hangversenyt tartand, melyre városunk daltkedvelő közönsége egész tisztelettel meghivatik. A hangverseny kezdete este pont ½ 8 órakor leend, belépti-jegyek ezen alkalomra 30 kr-jával válthatók Kubinyi Kálmán Antalffy Lajos urak kereskedéseikben, az estély alkalmával pedig a zenede hegedüterme bejáratánál. Az egylet alapitó pártoló tagjai, szabad belépti-jegyeiket használhatják, melyek a bemenetkor a pénztárnál előmutatandók. Azon reményben, miszerint városunk közönsége az egyletünk által rendezett, ezen házi hangversenyét, minél tömegesebben becses megjelenésök által szerencséltetendi, igyekezend azt ugy rendezni, hogy az ottan megjelenő, igen tisztelt vendégkoszoru teljes megelégedését kiérdemelhesse. Megemlitjük végre azt is, hogy Balázs Kálmán jeles zenekara a legiobb darabokkal az egylet iránti tekintetből dijnélkül fog közreműködni.

A közönség pártolását kérik, Debreczen, 1870. szept. 20. Pozorszky Ágoston, énektanár, Kubinyi Kálmán, pénztárnok, Komjathy László, zenei rendezői ezen hangverseny megtartásának.

* **„Népiskolai jutalomkönyv"** czime azon kis füzetkének, melyet 4-ik kiadásban Bonyhay Benjamin hozzánk beküldött. A füzetke csinos kiállitásu, s 32 lapon oktató költeményeket, verses tanácsadásokat tartalmaz. Ára csak 8 kr. Ajánljuk a szülők figyelmébe.

† **Boka József** jó nevü zenész neje Patikárus Matild, tegnap este 20 éves korában jobb létre szenderült, temetése holnap d. u. 3 órakor leend. Béke poraira.

* **Szabad ipar.** Fischer Mihály, debreczeni polgár, az első izraelita városunkban, ki szabad iparjogon a csapó-utczán mészárszéket és vágóhidat állittatott. Helyisége igen csinosan van berendezve, és az arra lakók tömegesen igénybe veszik. Most pár napja, hogy uj üzletét megnyitotta.

* **Mi lehet az oka annak**, hogy a behi vott lovastartalékosok közül azok, kik magyarok, az országban mindenütt gyalog teszik meg az utat, mig a nemmagyarajkuak alá rendesen előfogat rendeltetik. Hát nem egyforma és egyjogu a katona, akár németül, akár tótul, akár magyarul beszél? (Beküldetett.)

* **Az adóbatrálékoknak** kényszer utján való behajtása városunkban tegnap vette kezdetét s Hadházon már nehány nap óta folyik az, s annak vezetésével ott Kossuth és Benedek urak vannak megbizva. A sors ugyan furcsán hozta össze a két s világhirü egyének által is viselt nevet.

* **A m. kir. igazságügy miniszterium** azon rendelete, melyben a törvényhatóságok figyelmeztetnek és felhivatnak, hogy a közbirtonsági közegeket a fogságba került egyének testi bántalmazásától szigoru büntetés terhe alatt eltiltsák, — miután e testi bántalmazások és kinzásokban rejlik fő oka az elitélt fegyenczek közt tapasztalt nagy halandóságnak, — a városi tanács által a közbiztonsági közegekkel is közöltetett miheztartás végett.

* **A tiszai pálya debreczeni indóháza előtt** a járda oly silány állapotban van már rég idő óta, hogy a ki e járdán két öl távolságnyira kocsin halad, annak a megrázatás következtében minden büne eszébe jut. Annak, hogy a járda eddig ily silány állapotban volt, oka abban rejlett, hogy a városi hatóság annak megcsináltatását a vasuttársulattól követelte, az pedig a városi hatóságtól, s igy intes duos litigantes, a közönség majd a nyakát szegte. A mint értesültünk, azon burkolat kijavitása el van rendelve, s az a legrövidebb idő alatt foganatosittatni fog, s reméljük, hogy a szükséges kiadásokat a város és a vasuttársulat közösen fogják fedezni.

* **Fiatal gonosztevő.** Egy pesztra rozzlelküségből a gondjai alá bizott gyermek orvosságát az üvegből kiüritvén, petroleummal töltötte azt meg, de az anya, mielőtt az orvosságot beadta volna, észrevette azt, s a fiatal gonosz lény a bünfenyitő törvényszékhez adatott át.

* **Sürgönyforgalom** a debreczeni főtávirdai állomáson szeptember 19-én a pénztárnál felvétetett sürgöny 72 db, megérkezett és kézbesittetett 89, felvett 386, kiadatott 386, összesen 933. —

Meghaltak. Szept. 15. Hatu. Nagy Lajos f. István, 3 hón., hasmenésben. — Szept. 16. csapu. Pap Mihály f. Lajos, 2 év., hasmenésben. — Szept. 11. vargu. Burai Ferencz, 35 év., tüdővészben. — Szept. 18. Czeglédu. Takács Gábor, 26 év., hagymázban. — Szept. 17. Czeglédu. Csala Sámuel l, Eszter 2½ év, hasmenésben. — Szept. 18. Hatvu. Szilvási Ferencz f. István, 1 év., ránggörcsben. — Szept. 11. Csapóu. Kovács István l. Julianna 9 év., vizkórban. — Szept. 17. Czeglédu. Baranyi Bálintné, Csapó Erzsőber 40 év., gumókórban. — Szept. 11. Váradu. Jozéfi Gyuláné, Püspöki Eszrer, 20 év., tüdősorvadásba.

Fővárosi értesitő.

** Régészet. Hildebrand János svéd régész és a stokholmi muzeum régészeti osztályának egyik őre huzamosabb idő óta mulat Pesten és az ős- főleg bronzkori és népvándorlásszaki régiségeknek szenteli egész figyelmét. Leginkább arra ügyel, hogy a mi bronzmüveink és az északiak között fenforgó elütő typusukat és azok kiterjedését tanulmányozza.

** Xántus János nehány hét mulva itthon lesz. Legutóbbi utiterve szerint Borneoból Japánba készült, majd Ceylonba s innen haza. Itthon majd megirja keletázsiai érdekes tapasztalatait. Xántus részére a muzeumnál — melyet oly gazdag és kiváló gyüjteménynyel gyarapitott — első rendü állás van fentartva.

** A kormány és a szerviták közt kötött szerződés szerint ezek tartoztak volna intézkedést tenni, hogy a telkök egy részére tervezett nagy épület, a másik részre szint posta és távirda palotával egyidejtesen és ahoz alkalmazkodva épittethessék. De az atyák az intézkedést nem tették meg. Ennélfogva a telekár esedékes részletét a kormány nem fizette ki, és tervben van, az atyákat most már az egész telekből kisajátitni.

** Eskütszéki tárgyalás tartatott tegnap Grünwald József a „Caesarevits" ezredbeli egyik kapitánynak, Saphir Ede, mint a „Saphir's Styx" szerkesztője elleni magánvádja tárgyában. Vádlott az esküdtek által bünösnek mondatott ki, mire vádló képviselője kinyilatkoztatta védencze nevében, miszerint elál attól, hogy büntetés kiszabassék, és megelékszik azon elégtétellel, hogy a rágalmazás tényálladéka ki van mondva. A biróság azonban nem fogadta el azon nézetet, hogy magánvádlóe lengedheti a büntetést, és 200 frt birságban marasztalta el vádlottat.

Belföldi hirek.

** Egerben egy uri ember vasból épittet magának egy emeletes házat. Az egész 4500 frtba kerül s igen csinos leend.

** A nagyvárad-kolozsvári vasuton péntek reggel a személyszállitó vonat, a mint a révi hegyek közül kiért, Élesd közelében a sinekről lesiklott. Nagy szerencsére a mozdony csak nehány kocsit ragadhatott magával mintegy 15 ölnyire, mert a láncok elszakadván, legnagyobb része a kocsiknak hátramaradt, s a mintegy 80 utazó közzül egyetlenegynek sem lett baja, nehány nőnek ájuldozását kivéve. A töltés jó hosszan összerombolatott, a sinek összevissza görbültek ugy, hogy nehány napi munka kell helyrehozására.

** A szigeti polgári lövészegyletnek király-lövészeti és zászló-avatási ünnepélye a Malomkertben október 2-án leend. A királylövés délelőtti 10 órakor veendi kezdetét és tart egész délutáni 3 óráig. A zászlóavatás 4 órakor leend. Ezt követi egy rövid hangverseny, s az ünnepélyt hazafias jellegü tánczvigalom rekesztendi be.

** **A szigetvári hős halálának évfordulóját ez idén is megünnepelték Szigetvárott. Első nap kivilágitották a várost, másnap istentisztelet volt rendezve, a mikor is a szószékről a lelkipásztor megrovólag hangsulyozá, hogy a magyar Leonidas szobra hőshalálának 304-ik évfordulóján sincs felállitva!**

** **A győri izr. hitközség pompás imaházat épittetett, mely folyó hó 15-én avattatott fel. Löw Lipót, szegedi rabbi nyitotta meg magyar beszéddel az uj templomban az egyházi szónoklatok sorát.**

** A Jászkunkerületek statistikája. Balog Imre kiskunkapitány, Dr. Kátay Gábor és Dr. Oláh Gyula a legközelebb lefolyt közgyülésen egy inditványt adtak be, melyben a statistika kiváló fontosságára utalva, ajánlották a közgyülésnek, hogy „egy kerületenként 3—3, összesen 9 tagból álló ambulans bizottmányt hatalmazzon fel és küldjön ki a végre, hog a Jászkunkerületek statistikáját a tudomány mai követelményei szerint s minden irányban behatólag dolgozza ki."

** Szuppán Zsigmond beszterczebányai püspök beigtatása október 3-án megy végbe.

Nagyváradi szinkör.

(M.) Csütörtökön, szept. 9-én: „A szép szőke Duna," életkép 3 felvonásban, irta Berg O. F. Közönség szép számmal. Szombat, szept. 10-én: Tanner István jutalmára „Faust," nagy opera, zenéje Gounod-tól. A jutalmazott tapsokkal fogadtatott. Az előadás sikerültnek mondható. Tannerné (Margareta) szépen énekelt. Dalfy (Faust) a legjobb akarattal sem bir rokonszenvet gerjeszteni. Philippovits (Mephisto) szép hanghordozással bir s hangjában van valami vonzó. Közönség nagy számmal.

Vasárnap, szept. 11-én: „A neslei torony," szinmü 5 felvonásban. Hosszu szünet után Rónayval ma találkozunk először a szinpadon. Nagyon megérzett távolléte a játékrenden. A mi ma esti játékát illeti, dicséretet érdemlő volt az. Folténiné Margitot kitünően ábrázolá. Mándoki keveset teremtett szerepéből. Közönség nagy számmal.

Hétfőn, szept. 12-én: „A kicsapott diákok," vigjáték 4 felvonásban, irta Benedix. — Élénk, szabatos előadás, melyben a szereplők vetekedtek az érdemért. — Közönség szép számmal.

Kedden, szept. 13-án: A karszemélyzet javára „A tékozló," tündérrege 3 szakaszban, irta Raimund F. Közönség igen nagy számmal jelent meg, leróni az elismerés anyagi adóját azok iránt, kik a szinmüvészet terén legtöbb szükséget, legtöbb fáradalmat szenvednek. Mándoki (Flottwell) értelemmel s érzéssel játszott. Wolfot Rónay játszá Zöldy betegsége miatt. Szabó (Bálint), Heténvi Laura (Katicza) és Vizváry (Schokkel) helyt állottak. Lehetetlen még meg nem dicsérnünk a kis Boránd Gyulát (Jóska), ki szerepében annyi bátorságot s otthonosságot fejt ki, mint akármely gyakorlott színész. Közönség szép számmal.

Szerdán, szept. 14-én: „Egy női Montechristo," jellemrajz a párisi életből 5 felvonásban. Az est babérja Szakál Rózát (Mari) és Bercsényit (Marsan) illeti. Mindkettőn kitünően oldák meg feladatukat. Közönség szép számmal.

A „Debreczen"

eredeti magántáviratai.

= Tours. szept. 19. d. u. 5 óra. A távirdai összeköttetés Párissal tökéletesen meg van szakitva.

= Berlin, szept. 19. A békekilátások emelkedőben vannak, az északi tenger blokirozása megszünt. A „Norddeutsche Lloyd"-okt, 1-től már közlekedik Amerikával.

= Páris, szept. 19. Vaillaut tábornagy compromittáló iratokkal elfogatott.

Délutáni posta.

— Florencz. szept. 19. Mint bizonyost állitják, hogy Róma bevétele után a parlament azonnal összehivatik, az uj provinciák plebiscitumát s a főváro sáthelyezését Rómába, illetőleg. — Az a hir van elterjedve, hogy a pápa az olasz királyt, a miniszereket s a foglalósereget excommunikálni akarja.

— Bécs, szept. 19. A „Neue Fr. Presse" jelenti Florenczből: A pápai zuávok terrorizálják Róma lakóit; a zuávok ágyulövéseket tesznek az olasz csapatokra, a pápa parancsa ellenére. Az olaszok még nem viszonozták a tüzelést.

— Brüssel, szept. 19. Az Az „Independance belge" jelenti Párisból: — Cluseret tbk és társai naponkint veres szinü falragaszokat ragattatnak fel egy mellékkormány rendeleteivel.

— Bécs, szept. 19 A „Presse" egy konstantinápolyi távirata szerint: Törökország seregének lehetőleg megerősitésére és a hadi-szerekgyarapitására igyekszik, mert Oroszország állása nyugtalanitó.

— Florencz, szept. 18. Hivatalosan jelentik: Az olasz csapatok 16-án Valletribe vonultak be, s lelkesülten fogadtattak. Angioletti hadosztálya ma Rómába megy. Bixio szintén Róma irányában halad.

Lemberg, szept. 19. Ma éjjel és reggel nagy tüz volt a Károly-Lajos-pálya tüzelőszer-raktárában; nagy mennyiségü fa és kőszén égett el.

Páris. szept. 19. A „Gaulois" irja: Versaillest tegnap foglalta el 400 uhlánus. A postaszolgálat: e helyett postai küldöncz-szolgálat szerveztetett. Páris környékén a mozgónemzetőrök és szabad-lövészek számos porosz portyázó őrjáratot ölnek meg és fogdosnak el. Azt hiszik, a poroszok Párist Charenton közt elében akarják megtámadni; mig főhadiszállásukat Versaillesben akarják felütni. — Thiers Toursba érkezett.

— Berlin, szept. 19. Favre kérdést intéztetett Londonon át Bismarckhoz, hajlandó volna-e őt a főhadiszálláson elfogadni. Favre ugyanazon uton igenlő választ kapott.

— Páris, szept. 19. A párisi helytartósági választások e hó 28-án lesznek. A kormány elhatározá, hogy egy tökéletes torlasz-rendszernek kell képeznie Páris körül a második överődités.

KÖZGAZDÁSZAT.

(e.) Debreczen, szept. 20. Hetivásárunk a legnépesebbek közé sorozható, a behozatal mindenféle élelmiczikkre nézve, kieléitő volt, életnemü jelentékeny mennyiséggel hozatott, e miatt a tegnap jelzett áraknál nehány krral olcsóbban lehetett vásárolni, csak az ó tengeri tartja erősen az árát. 7.20—60 kron is elkelt. Uj csöves tengeri naponta több hozatik. zsák számra 1.60—70. Szalonna ára nem változott. Krumpli, zöldség sok volt, s olcsón kelt, egy zsák krumpli 90 kr.—1.10, sovány lud sok volt, párja 2 ft. 20—40—60, 9 drb tojás 20 kr, a nyers bőr kapós s tartja az árát, a készbőrnek kissé javult az ára, leginkább a jó fekete és a talpra való kelendőbb, jó fekete bőr párja 35—36 frt, talpra való 38—40 frt. Időjárásunk naponta kedvezőtlenebbé s ártalmasbbá kezd válni, folytonosan minden nap van eső, ma egész nap felhös s még több esésre mutat.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről szept. 20-ról.

Arany . . . 5 frt 48 kr. | Ezüst . . 122 frt 50 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: **OLÁH KÁROLY.**
Szerkesztőtárs **Borostyáni Nándor.**

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város tanácsának 5745 1870 sz. végzése folytán közhirré tétetik hogy a sámsomi közbirtokossággal közös

Sámsomi betsö vendégfogadó

1871-ik évi január 1-től 1874-ik évi január 1-ig az az 3 évre a helyszinén Sámsomban f évi september 23-án d. e. 9 órakor, a városi számvevői hivatalnál és a sámsomi községházánál addig is megtekinthető árverési előleges feltételek mellett, haszonbérbe fog adatni, a mikorra a bérleni kivánók a bánatpénzzel ezennel illően meghivatnak.

Poroszlay László
360. 2—3. k. i. tanácsnok.

Élelmezési árlejtés.

A debreczeni főiskolában az 1870|1. iskolai évre, a tápintézetben **étel és kenyér kiszolgáltatás** árlejtés utján kiadandó lévén, az erre **vállalkozni akarók** folyó évi oktober 1-én délután 3 órakor a főiskolai gyülésteremben tartandó árlejtésre meghivatnak. Az árverési föltételek a főiskolai seniori hivatalnál vagy az akad. igazgatónál megtekinthetők.

Debreczen, 1870. szept. 19.

361 1—3 **A főiskolai igazgatóság.**

Eladó makktermés

Hosszu-Pályiban az uradalom 3768 holdnyi erdőbirtokán levő makktermés H. Pályiban, szeptember, hó 22-én d. e. 10 órakor, makkoltatásra, a többet igérőknek, árverésen fog eladatni.

Mire a venni szándékozók olyhozzáadással hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az árveréskor közöltetnek a felekkel.

337. 3—6. ***Az uradalmi erdőszség.***

Eladó makktermés.

A városi t. tanácsnak 5785-ik szám alatti végzése által a város összes erdőségeiben mutatkozó ez évi makktermés erdőrészenként nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén: a venni kivánók folyó september hó 22-ikén a városinagy tanácsteremben d. e. 9 órakor tartandó árverésre kellő bánom pénzzel ellátva ezennel meghivatnak. Debreczen, sept. 11-én 1870.

Harsányi Gábor mk.
351. 3—3. tanácsnok.

Első nyilvános, magasabb

kereskedelmi tanoda

Bécsben,

Praterstrasse 32-ik szám alatt.

Az ez iskolát végzett növendékek az egyévi önkéntes hadi szolgálat előnyében részesülnek, anélkül, hogy az önkéntesi vizsgát le kellene tenniök.

A beirások **szeptember 16-tól** kezdve történnek.

A tanitás **október 1-jén** veendi kezdetét. Október 2-án egy vasuti és távirdai szolgálatra minősitő előkészitő tanfolyam kezdődik.

Évi tudósitásokkal szolgál az igazgatóság és minden könyvkereskedés.

Porges Károly,
322—5—6. igazgató.

ANTALFFY LAJOS,

órás Debreczenben.

(Boltja a városháza piaczi részén levő „TÖRÖRHÖZ" czimzett dohány-, szivar- s bélyeg-eladási helyiségével egybeköttetésben.

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani e legdusabban felszerelt **óraraktáramat**, a lehető legolcsóbbra **leszállitntt áron, egy évi irásbeli jótállás mellett.**

	frt.
Ezüst hengeróra 4 rubin-kőre járó patent-üveggel	8—10
Finomabb arany szegélyel ugró	11—12
Egész aranyozott compassal	12—13
Angol mintára lapos kristályüveggel	13—14
Gazdászati óra (remontoir)	15—16
Ezüst horgonyórák 15 rubin köre, patent üveggel, ugrós	14—16
Finom angol mintára . .	15—18
Kettős fedéllel	15—18
Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Remontoir	25—36
Horgonyórák, melyeket felhuzni soha sem kell	40—45
8 napos pendul-óra . .	19—23

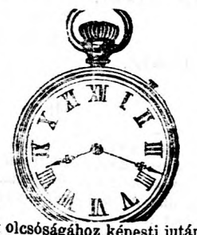

Ezen például fethozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany uri és női óráimat, franczia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabastrom, bronz s vas öntvénytoku üvegboriték alatt leve asztali és függő aranykerekes óráimat, inga (pendul) órákban a legkissebbtől a legnagyobbig, kieligitő nagy választékban.

Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 krron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékökben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könnyü és biztos.

Vidékről megrendelések a levél átvételétől számitva 5 nap mulva küldetnek szét, mivel elvem, csakis egész tökéletes kipróbált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Uj Torony-órák készitését vagy ócskák kijavitását gyorsan teljesitem.

DEBRECZEN, 1870. NYOMATJA TELEGDI LAJOS BETÜIVEL SZŐLLŐSY MIHÁLY.